

OBSAH

Předmluva	1
I. DĚJINY	8
II. DRUHY VÝROBKŮ	16
A. Pojem a druhy žárovzdorného zboží	16
1. Pojem	16
2. Druhy	18
B. Pojem a druhy žárovzdorného zboží šamotového	18
1. Rozdělení podle množství kysličníku hlinitého	19
2. Rozdělení podle žárovzdornosti	21
3. Rozdělení podle průliněvosti	21
4. Rozdělení podle plnosti střepu a podle tvaru	22
a) Cihly	23
b) Kliny	25
c) Klenby	31
d) Desky	33
e) Šamot pro kachlová topiva	35
f) Tvarové kameny	36
g) Zboží duté	39
h) Zboží sypké	41
ch) Zboží jiné	41
5. Rozdělení podle původu	41
6. Rozdělení podle upotřebení	41
7. Rozdělení podle skupin a tříd konvence	43
III. SUROVINY K VÝROBĚ ŽÁROVZDORNÉHO ZBOŽÍ ŠAMOTOVÉHO A KŘEMIČITÉHO	47
A. Výběr surovin	47
B. Tvárlivé suroviny	48
a) Žárovzdorné jíly	48
aa) Druhy	48
bb) Geologie	49
I. Permokarbon	51
II. Jura	54
III. Útvar křídový	55
IV. Třetihory	64
Čechy:	64
a) Pánev chebská	65
b) Pánev falknovsko-karlovarská	71
c) Pánev žatecko-mostecko-teplická	72
d) Pánev českobudějovicá	74
e) Pánev třeboňská	77
f) Ostatní třetihorní jíly v Čechách	77
Morava:	78
Slezsko:	78
Slovensko:	78

V. Jíly neurčitého stáří	79
Těžba žárovzdorných jílů	79
Třídění	82
Složení některých zahraničních žárovzdorných jílů	82
b) Kaolin	82
c) Rehydratované jíly	86
C. Netvárlivé suroviny	86
1. Netvárlivé suroviny hlinito-křemičité	86
a) Lupek	86
aa) Druhy lupků	86
bb) Geologie žárovzdorných lupků	90
a) Pánev kladensko-rakovnická	90
b) Pánev plzeňská	98
c) Pánev břaská	99
cc) Těžení lupku	100
dd) Pálení lupku	102
aaa) Milife	102
bbb) Stálé pece	103
ee) Třídění	108
ff) Zlepšování lupku	110
b) Šamot	111
aa) Pojem šamotu	111
bb) Druhy šamotu	111
cc) Výroba šamotu	114
aaa) Suroviny	114
bbb) Vytváření	115
ccc) Pálení	115
ddd) Drcení	116
dd) Vlastnosti šamotu	117
ee) Chemismus žárovzdorného šamotu	118
2. Netvárlivé křemičité suroviny	118
a) Druhy kysličníku křemičitého	118
b) Druhy křemičitých surovin	121
c) Křemence	123
aa) Druhy křemenců	123
bb) Křemence na výrobu křemičitého zboží	123
cc) Křemence třetihorní	126
dd) Popis ložiska třetihorních křemenců	128
ee) Křemence křídové	129
ff) Křemence silurské	130
gg) Složení	132
d) Křemičitý písek pro výrobu žárovzdorného zboží	133
aa) Druhy písků	133
bb) Rozdělení písků	134
cc) Pálení písku	136
e) Slévárenské pisky	137
aa) Druhy a vlastnosti	137
bb) Tvárlivost	138
cc) Pevnost	138
dd) Žárovzdornost	139
ee) Průdušnost	139
ff) Zušlechtování, oživování, úprava	140

gg) Slévárenské hlíny	141
hh) Umělé slévárenské hmoty	141
f) Pazourek	142
g) Rozsivková zemina	143
IV. ÚPRAVA SUROVIN	150
a) Odležení v hliništi	151
b) Čištění	152
c) Skladování	153
d) Sušení jílu	154
I. Sušárna s nepohyblivým sušivem	156
1. Sušárna	156
2. Sušárna velkoprostorová	156
a) Zužitkuje se teplo od pecí	156
b) Vytápi ústřední topení	156
3. Sušná kůlna	157
a) Sušná kůlna bez topení	157
b) Sušná kůlna s topením	157
4. Sušárna oddílová	158
II. Sušárna s pohyblivým sušivem	158
A. Pohyb sušiva se děje vlastní vahou	158
1. Sušné rošty	158
2. Sušná věž bez strojního zařízení	159
B. Pohyb sušiva se děje strojně	150
1. Sušný žlab	160
2. Sušný páš	161
3. Sušný ježek	161
4. Dopravní sušárny	161
5. Sušící buben	164
6. Strojní sušná věž	169
7. Tunelová sušárna	170
III. Sušárny ještě s jinými úkony	170
a) Všeobecné o sušení žárovzdorných surovin	172
Jich volba, výkon a hospodárnost	172
C. Mletí	173
1. Čelistové drtidlo	173
2. Kuželové drtidlo	178
3. Válcová stolice	183
4. Mlýny kolové	187
5. Mlýny kulové	192
6. Struhadlo	194
7. Jiné mlýny a sestavení mlecí soupravy	194
D. Třídění	195
1. Síta	195
2. Pevná síta	201
3. Bubnová síta	201
4. Třasadla	208
5. Chvějida	212
6. Povaha meliva	213
7. Větrná třídidla	215

E. Nemoci z prachu se zřením ke keramickému průmyslu	221
Zaprášení plic. Pneumokoniosy	228
a) Prostá zaprášení plic	228
b) Silikosa	228
c) Silikatosy	234
Ještě o škodlivosti prachu	237
F. Sila	242
1. Druhy	242
2. Výpočet	243
3. Chování se moučky	244
4. Poruchy	245
G. Skládání směsi	246
H. Odvážování a odměřování	247
1. Vážení	247
2. Odměřování	249
a) Taliř	250
b) Buben	252
c) Lopatkové kolo	254
d) Pás	255
e) Odbírací závitnice	256
f) Řetězy	256
3. Vážení ze sil do pytlů	258
CH. Doprava	258
1. Korečkový výtah	259
2. Dopravní pás	260
3. Dopravní koryto	261
4. Deskové pásmo	262
5. Mísici a dopravní závitnice	263
I. Ostření	264
1. Druhy ostřidla	265
2. Vlastnosti ostřidla	266
3. Množství ostřidla	267
4. Velikost zrn	272
5. Tvar zrn	274
6. Vliv povrchu zrn	274
7. Nejhutnější hmota	274
I. Jíl	284
II. Voda	285
III. Způsob ostření	285
J. Mísení	286
1. Mísení při mletí a dopravě	286
2. Mísení ruční	287
3. Misidlo talířové	287
4. Misidlo kolové	290
5. Misidlo bubenové	291
6. Misidlo válcové a korytové	297
aa) Stojaté misidlo	297
bb) Ležaté misidlo	299

K. Odležení	301
a) Jíl	302
b) Voda	302
c) Nařizování pH	304
d) Odležení těsta	304
e) Odležení balíků	309
L. Hnětení	310
a) Prošlapování a natloukání	310
b) Cihlovky	311
c) Talířové hnětadlo	315
M. Samočinná příprava hmoty	316
N. Přehled o úpravě vytvářecích hmot	320
1. Výroba ze hmoty měkké	321
2. Výroba ze hmoty polosuché nebo suché	321
V. VYTVAŘENÍ	324
1. Výpočet rozměrů formy	326
2. Vytváření z těsta	328
a) Ruční vytváření	328
3. Tažení	334
a) Pásmové lisy	334
b) Odvzdušňování	336
4. Strojní stíráni	337
5. Lisování	338
a) Přelisy	339
b) Lisy setrvačníkové a pákové	340
c) Lisy s otočeným zařízením	342
d) Lisy vrátenové	344
e) Výstředníkové lisy	349
f) Úhlopákové neboli kloubové lisy	352
6. Lisování za sucha	354
a) Suroviny	354
b) Úprava surovin	355
aa) Sušení	355
bb) Mletí	355
aaa) Společné mletí	356
bbb) Oddělené mletí	356
cc) Vlhčení	356
dd) Mišení	357
ee) Odležení	357
7. Hydraulické lisování	358
8. Střásání	367
9. Liti	367
a) Co je lití?	367
b) Jak se lití vyvíjelo	368
c) Na čem záleží při vytváření litin	369
d) Působení ztekucovadel	369
e) Druhy ztekucovadel	370
f) Význam humusových látek	372
g) Botnání	372

<i>h)</i> Rosolovatění	377
<i>ch)</i> Jíly	379
<i>i)</i> Voda	379
<i>j)</i> Formy	380
<i>k)</i> Jak se lije	381
<i>l)</i> Sušení	385
<i>m)</i> Výhody lití	385
10. Strojní stloukání	386
<i>a)</i> Co jest strojní stloukání	386
<i>b)</i> Na čem záleží při strojním stloukání	387
<i>c)</i> Jíl	387
<i>d)</i> Stloukači hmota	387
<i>e)</i> Výplň	388
<i>f)</i> Úprava stloukači hmoty	389
<i>g)</i> Formy	389
<i>h)</i> Dusací zařízení	390
<i>ch)</i> Způsob dusání	391
<i>i)</i> Doprava	391
<i>j)</i> Sušení a pálení	392
11. Různé způsoby strojního stloukání	392
<i>a)</i> Porovnání rychlodusaného zboží se zbožím jiným	394
<i>b)</i> Výhody strojního stloukání	395
12. Slévání	396
<i>a)</i> Suroviny	397
<i>b)</i> Tavení	397
<i>c)</i> Formy	399
<i>d)</i> Slévání	399
<i>e)</i> Tuhanutí	399
<i>f)</i> Jiné výrobky	400
<i>g)</i> Vlastnosti	401
<i>h)</i> Porovnání rozličných způsobů vytváření	401
13. Měření, jeho přenášení na dálku a řízení zapálení i sušení	405
A. Teplota	406
<i>a)</i> Měření	406
<i>aa)</i> Odpovědě teploměry	406
<i>bb)</i> Světelné teploměry	407
<i>cc)</i> Thermoelektrické teploměry	410
<i>dd)</i> Vyrovnanvání teploty svorek thermoelektrického vedení	412
<i>ee)</i> Kompensátory	415
<i>ff)</i> Zesilovače	418
<i>b)</i> Měření teploty na dálku	420
<i>aa)</i> O dálkovém měření a řízení všeobecně	420
<i>bb)</i> Dálkové měření teploty	420
<i>cc)</i> Vysílače	421
<i>dd)</i> Přijimače	422
<i>ee)</i> Odčítadla	424
<i>ff)</i> Přepinače	426
<i>gg)</i> Zdroje proudu	426
<i>hh)</i> Dálková stanice	427
<i>c)</i> Řízení teploty	428
<i>aa)</i> Nízkoteplotní řidiče	428
<i>bb)</i> Vysokoteplotní řidiče	431
<i>cc)</i> Řidiče neproměnnosti	436

B. Tlak	439
a) Měření	439
aa) Prstencový tlakoměr	439
bb) Pružné tlakoměry	440
cc) Ochranná zařízení	441
b) Dálkové měření tlaku	443
c) Řízení tlaku	443
aa) Tlakové řidiče jednoduché	444
bb) Tlakové řidiče vybavené přístrojově	446
aaa) Teplotné řidiče tlaku	447
bbb) Řidiče trubicové	448
ccc) Řízení smíšené	449
ddd) Dálkové řízení tlaku	450
C. Objem	450
a) Měření množství plynu	450
aa) Způsob měření	450
bb) Dělidlo proudění	451
cc) Jak se měří	452
dd) Plynometry objemové	453
aaa) Plynometry mokré	454
bbb) Plynometry suché	454
ee) Plynometry rychlostní	455
ff) Vypočtení množství plynu ze zplyněného paliva	461
b) Dálkové měření a řízení	462
aa) Rychlozávěrový ventil	462
bb) Klapkový řidič	463
cc) Motorový ventil	464
dd) Řidiče směsi	465
D. Dálkové zkoušení kouře	469
E. Dálkové měření vlhkosti	470
VI. SUŠENÍ ZBOŽÍ	472
1. Ohledy, jichž vyžaduje sušení žárovzdorného zboží	472
2. Kritická směs	474
3. Rychlé a dobré sušení	476
4. Podložky a přikrývky	478
5. Jak se suší	479
a) Sušení na peci	479
b) Sušárny místnostní	480
aa) Sušárny podlahové	481
bb) Sušárny kamnové a s ústředním topením	481
cc) Sušárny studené a teplé	481
c) Sušárny umělé	482
aa) Oddílové sušárny	482
bb) Tunelové sušárny	483
6. Vlhkostní sušení	484
a) Jeho podstata	484
aa) Doba vlhkostního sušení	487
bb) Vlhkostní sušárny	487

7. Novodobá sušárna	492
8. Urychlování sušení	493
9. Porovnání sušení	493
10. Změny hmoty při sušení	494
11. Vynechání sušení	498
12. Doprava vysušeného zboží	498
13. Glazury a potahy	500
VII. PÁLENÍ	501
1. Hlavní zřetele	501
a) Průběh pálení	501
b) Výše pálení a doba	502
c) Jiné podmínky	503
2. Opracování	503
3. Rovnání	504
4. Palivo	508
A. Pálení uhlím	508
a) Topeniště	508
b) Rovinný rošt	508
c) Síkmý rošt	511
d) Rošt stupňovitý a poschodový	513
e) Roštová topeniště na poloplynové spalování	514
f) Pálení mletým uhlím	515
B. Pálení naftou	516
C. Pálení plynem	519
a) Všeobecné	519
b) Generátory	521
aa) Generátorový plyn	521
bb) Pásma v generátoru	524
cc) Druhy generátorů	
I. Generátory s přirozeným tahem	525
II. Generátory s umělým tahem	528
1. Generátory se čtyřhrannou šachtou	528
A. Generátory s pevným roštěm	529
B. Generátory bez rostu	529
C. Generátory s pohyblivým roštěm	531
2. Generátory s válcovou šachtou	531
A. Generátory s válcovou šachtou a pevným roštěm	531
B. Generátory s otáčivými rosty	533
dd) Porovnání generátorů	543
ee) Jiné generátorové plyny	546
ff) Obsluha generátoru	549
aaa) Zapalování generátoru	549
bbb) Plnění plynového potrubí	550
ccc) Provoz generátoru	550
aaaa) Prizpůsobení se druhu uhlí	550
bbbb) Správná výška pásem	551
cccc) Sypání	551
dddd) Pichání	551
eeee) Odpopelování	552
ffff) Kontrola provozu	552

	ddd) Zastavování generátoru	555
	eee) Opatření při poruše provozu	555
	fff) Nebezpečí výbuchu	556
c)	Čištění plynu	556
d)	Rozvádění plynu	558
	aa) Nebezpečí ucpání potrubí	558
	bb) Dostatečný a stejnoměrný tlak v potrubí	559
	cc) Ztráta tlaku a teploty plynu vedením	561
	dd) Samočinný uzávěr	562
e)	Zvyšování spalovací teploty plynu	564
f)	Snižování teploty plamene	565
g)	Regenerátory a rekuperátory	565
	aa) Regenerátory	566
	bb) Rekuperátory	571
h)	Hořáky	575
ch)	Spalování plynu	581
3.	Pecce	586
a)	Pecce jednotlivé	586
	aa) Čtyřhranné pecce roštové	587
	bb) Kulaté pecce roštové	588
	cc) Jednotlivé pecce s generátory	592
	dd) Jednotlivé pecce plynové	593
	ee) Pecce sdružené	595
b)	Kruhovky	597
	aa) Topné šachty a topné stěny	597
	bb) Roštová oddílová kruhovka	597
	cc) Plynová kruhovka	699
	dd) Plynová komorovka	502
c)	Tunelka	608
	aa) Výhody	608
	bb) Vývoj tunelové pece	609
	cc) Uhélné tunelky	612
	dd) Plynové tunelky	614
	ee) Novodobá tunelka	625
	ff) Kontrola tunelek	630
d)	Pálení elektřinou	634
e)	Porovnání pálení v různých pecích	636
VIII.	ZMĚNY ŽÁROVZDORNÉ HMOTY V ŽÁRU	640
A.	Všeobecná a theoretická část	640
a)	Struktura krámenítanů	641
	aa) Struktura ostrůvková	647
	bb) Struktura s isolovanými skupinami (SiO_2) ¹	648
	cc) Řetězové struktury	649
	dd) Struktura síťová čili vrstevnatá	649
	ee) Struktura prostorová	654
b)	Porovnání chemie krámeníku s chemií uhlíku (organickou)	656
c)	Reakce v pevném stavu	657
B.	Soustavy nejvýznamnějších kysličníků pro žárovzdorné zboží	659
a)	Soustava SiO_2	659
b)	Soustava Al_2O_3	666

C. Soustavy podvojné	666
a) Soustava SiO_2 - Al_2O_3	666
b) Soustava CaO - SiO_2	675
c) Soustava MgO - SiO_2	677
d) Soustava CaO - Al_2O_3	679
e) Soustava MgO - Al_2O_3	681
f) Soustava CaO - MgO	682
g) Soustava MgO - Fe_2O_3	682
D. Soustavy trojné	682
a) Soustava CaO - SiO_2 - Al_2O_3	682
b) Soustava MgO - SiO_2 - Al_2O_3	684
c) Soustava MgO - CaO - SiO_2	685
d) Soustava MgO - CaO - Al_2O_3	689
E. Soustavy počtverné	690
F. Chemické změny žárovzdorné hmoty při pálení	691
G. Fyzikální změny žárovzdorné hmoty při pálení	697
1. Zabrušování	699
2. Skladování žárovzdorného zboží	700
3. Objednávkové listy	701
4. Plynnulá výroba	701

Rejstřík bude v části druhé.

MRAZ V ÚSTŘEDNÍ SPOLEČEVORÁZ ŘÍŠECKÝ

